

Inatsisartuni ilaasortamut Anna Wangenheim-imut, Demokraatit

Ulloq: 14-02-2024
Suliap normua: 2024 - 3674

Postboks 930
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 68 00
E-mail: asn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Inatsisit atuutsinneqarnerannut suliassa qarfik aamma pillaas arnermik inatsit pillugit § 37-ikkut apeqqutitut akissutit

Asasara Anna Wangenheim

Inatsisartut Suleriaasianni § 37 malillugu Inatsisit atuutsinneqarnerannut suliassa qarfik pillugu suleqatigiinneq aamma pillaas arnermik inatsimmik eqqussinissaq pillugu Naalakkersuisunut apeqquteqarsimavutit. Apeqqutit uannit akineqarinnisaat innersuussutigineqarsimavoq.

1. Inatsisit atuutsinneqarnerinut oqartussa qarfiup aammalu Rigsmyndighed suleqatigiinnerisa eqaannerusumik ingerlalnissaa qulakkeerniarlugu Naalakkersuisut suliniutinik aallarnisaanerlutik?

Akissut:

Naalakkersuisuni Inatsiseqarnermullu ministereqarfimmi atorfillit akornanni aallaaviatigut pitsaasumik suleqatigiittoqarpoq.

Naalakkersuisoqarfinit kissaatit pillugit ukiumoortumik ataatsimoortumik pingaarnersiuinissamut pilersaarut Naalakkersuisuni suliarineqartarpoq, aamma killiffiit pillugit ingerlaavartumik ataatsimiittoqartarpoq. Kalaallit Nunaanni eqqartuussiveqarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinni sulianik suliarinnittarnerup aamma ataatsimiittarnerit ingerlasarnerisa sunniuteqarluartumik ingerlanneqartarnissaat tamatuma saniatigut noqqaassutigisimavara, taamaalilluni inatsisit atuutsinneqarnerannut suliassa qarfimmi siumut ingerlanermut ukiumoortumik ataatsimiittarnerit aporfussanngimmata, kisiannili inatsisit atuutsinneqarnerannut suliassa qarfiup iluani sulianut tunngasunik oqallinnernut attaviit oqalliffiattut pitsaasutut ingerlanneqarsinnaaniassammata. Tamanna ingerlanneqalereerpoq.

Kisianni suliniutinik, Naalakkersuisunit naammassineqaqqullugit kissaatigineqarsimasut, sivilaallamik ingerlanneqartarnerat Naalakkersuisut uteqqiattumik naammagittaalliutigisarsimavaat. Ministereqarfimmi isumalluutinik unammilligassa qarneq pissutigalugu inatsisiliornermut tunngasunik sulinitit pingaaruteqarluinnartut pisariaqartinneqartullu kinguartinneqartarnerisa naammaginangilluinnarnera, kingullermik ukioq manna jannuaarimi inatsiseqarnermut ministerip Peter Hummelgaard-ip ataatsimeeqatiginerani erseqqissaatigaara. Nordatlantkontor-imut isumalluutinik amerlanerusunik ilanggussisoqarnissaa ataatsimiinnermi kaammattuutigaara,

taamaalilluni kinguaattoorutit amerlignaluttuinnartut,
ikilisarneqarsinnaaniassammata.

Tamanna Naalackersuisut suli ukkatariniarpaat aamma suliniutit pillugit killiffiit pillugit Nordatlantkontor-i ingerlaavartumik oqaloqatigisarniarlugu.

Inatsisit atuutsinneqarnerannut suliassa qarfimmi Naalackersuisut pingaarnersiuieneri kissaataallu pillugit erseqqissuliortoqarnissaa aamma pisariaqarmat, naggataagut oqaatigineqassaaq. Taamaammat Inatsisit atuutsinneqarnerannut suliassa qarfimmu Naalackersuisut anguniagassatut takorluugaat pingaarnersiuienerallu 2017-imi aamma 2022-imi Naalackersuisut ataatsimut saqqummersippaat. Takussutissiatut, inatsisit atuutsinneqarnerannut suliassa qarfimmu suliniutinut najoqqutassatut aamma takussutissiatut sunniisinnaassuseqartut, akuttunngitsunillu nutarterneqartariaqartutut, taanna eqqarsaatigineqarpoq.

2. Justitsministeriamiit 9. Januar 2024 allakkiaq nassiussimasaat imatut qulequtserneqarsimasoq: “Statusbrev årsskiftet 2023/24” taamatuttaarlu Naalackersuisut tassunga akissutaat ilanngutassiami uani eqqaaneqartoq: “Inatsisinut atortitsinermut suliniut pillugu Naaja:- Atuagaq nikallornartoq” Sermitsiaq.AG-mi Naalackersuisut nassiussimavaat?

Akissut:

Allakkat akissummut uunga ilanngunneqarput, soorlu aamma taakku Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaanut siusinnerusukku nassiunneqarsimasut. Inatsiseqarnermut ministereqarfimmu allagaq aammattaq Folketing-imi Grønlandsudvalg-imut nassiunneqarpoq, taannalu Folketing-ip internettikkut quppersagaani tamanut saqqummiunneqarpoq.

3. Nunatsinni pillaasarnermut inatsimmik eqqussisoqarnissaanik Naalackersuisut qanoq isumaqarfigaat?

Akissut:

Iliuutsit, qallunaat pillaasarnermik inatsisaat malillugu pillarneqaataassussat aamma pinerluttulerinermi inatsimmi aalajangersakkani ilaatinneqarnerisigut, pinerluttulerinermi inatsit qallunaat pillaasarnermik inatsisaannut amerlasuutigut eqqaanarpoq.

Kisianni pinerluttuliornermik iliuutsinut suut qisuariaataassanersut pineqartillugit, pinerluttulerinermik inatsit pillaasarnermik inatsimmit immikkooruteqarpoq. Siullertut “pillaat” atunngilarput, kisianni pineqaatissiisarneq atorparput, aamma aalajangersakkani ataasiakkaani pillaatissaanut killiliussaqaanngilaq. Tassunga taarsiullugu pineqaatissiinernut assigiinngitsunut iliuusereriikkanut kinguneritittakkat sakkortusiartortinneqartarnerannik, eqqartuussiviup aalajangiiffigisinnaasaanik, pinerluttulerinermik inatsit imaqarpoq. Pinerluttuliorneq pillaasarnerlu pillugit nunanit allanit amerlasuunit ilisimaneqartunit, aallaanerusumik isiginnittaaseq taassuma ersersippaa.

Pinerluttuliorneq qisuariarfigineqassasoq, kisianni pinerluummut inummullu pinerluttuliortumut qajassuussinissat pissasut, tamatuma kinguneraa. Eqqartuunneqartup nutaamik pinerluttuliunnginnissaanut peqataanissaq tassani siunertarineqarpoq. Imaappoq akiniaanerup akerlianik kingumut innuttaasutut inooqataasinnaalersitseqqinniarnep uani pineqarpoq.

Eqqartuussaasup nutaamik pinerluttuliunnginnissaa, pullaviup tassunga pingaarnertut siunertaata qulakkiissavaa. Tough-on-crime paarlattuanik pullaviuvoq, tassani pinerluttuliornernut sakkortuumik qisuariartoqartarluni, aamma tassani pillaaneq qunusaarutitut atorneqartarluni. Pinerluttuliornernut utertoqqinnginnissaq anguniagaappat, maannamut tough-on-crime-imik ukkassilluni pullaviup iluatsilluarsimanera takuneqarsinnaanngilaq. Pinerluttuliortup inuaqatigiinnit peerneqarnissaa nammineersinnaajunnaarsitsinermi pingaarnertut pineqassanersoq, imaluunniit pinerluttuliortup nammineersinnaajunnaarsinneqarnermi nalaani pitsaasumik allannguuteqarnissaa kissaataanersoq apequtaavoq.

Kalaallit Nunaanni parnaarussivimmi innissianani, kisiannili inissiisarfimmi inissinneqarnissamik eqqartuussisoqartarnera, pillaasarnermik inatsisip pinerluttulerinermilu inatsisip akornanni allaanerussutaavoq alla. Pisut amerlanerpaartaanni inissiisarfimmi ammasumi pillaatisinianik atuisoqartarnera tamatuma kinguneraa, aamma inummik toqutsisimatilluni. Tigummigallagassatut eqqartuussat tigummigallagaasullu taamaallaat Nuummi inissiisarfimmi immikkoortumi matoqqasumiitinneqartarput.

Pinerluttulerinermi inatsit massakkut atuuttoq isumalioqatigiissitat sivisuumik sulisimanerat tunngavigalugu pilersinneqarpoq, tassani Eqqartuussiveqarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit inerniliussaas inatsimmi ersersinneqarlutik. Pinerluttulerinermi inatsisip pillaasarnermik inatsimmik taarserneqarnissaa innuttaasut erseqqissumik kissaatiginnikkaat, aamma uagut unammilligassaatsinnut tulluartuussanngitsoq, Naalakkersuisut isumaqarput. Kisianni inatsisit atuutsinneqarnerannut suliassa qarfitsinnut siunissami killissarititaasut oqallisigineqarnissaat innuttaasut politikkerillumi akornanni kissaataasoq, Naalakkersuisut isumaqarput. Oqallinneq taamaattoq pingaaruteqartorujussuuvoq, taamaaliornernu peqqissaarussinermik piviusunillu tunngavilimmik pullaveqarnermik piumasaqaatitaqarpoq. Taama tulleriillutik, Kalaallit Nunaanni aamma Danmarkimi pillaasarnerit sivisussusaasa assersuunneqarnissaat pillugu misissuineq apeqqummut 4-mut akissummi taaneqarpoq. Taanna naammassippat, siunissami inatsisit atuutsinneqarnerannut suliassa qarfiup aaqqissuunneqarnissaa pillugu innuttaasuni itinerusumik oqallittoqarnissaanut tunngavissaqalissasoq, Naalakkersuisut isumaqarput, matumani pineqaatissiisarnerit sivisussusaat, inissiisarfimmi inissiisarnernut siunertaasut, inatsisit atuutsinneqarnerannut suliassa qarfimmi piginnaasat pisariaqartinneqartut il.il. ilanngullugit. Oqallinnerni taamaattuni pillaasarnermi killissarititaasut eqqunneqarnissaat pillugu oqallinnerit pissusissamisoortumik ilaatinneqassapput.

**a. Pillaasarnermut inatsimmik eqqussisoqassagalarpat
piareersaasiorluni suliassat suut pisariaqartinneqassanersut
Naalakkersuisut naatsorsuutigaat?**

Akissut:

Pillaasarnermik inatsimmik, qallunaat inatsisaata assigisaanik, eqqussineq soorunami inatsisiliornerit amerlasuut allanngortinneqarnerannik kinguneqassaaq, soorlu pinerluttulerinermi inatsimmi, Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi aamma inatsisini allani, matumani Inatsisartut inatsisaanni amerlasoorujussuarni, taakkunani pinerluttulerinermi inatsit taaneqarsimatillugu.

Tamatuma saniatigut pinerluttulerinermi inatsisip allanngortinneqarnera arlalinnik malitseqassaaq, ingammik pineqaatissiisummik/pillaammik naammassinninnermut suliassaqarfimmi.

Taamaalilluni pillaasarnermik inatsimmi soorlu taamaattoq, pillaasarnermik inatsimmik eqqussinermi inuuneq naallugu parnaarussivimmi pillagaanissaq periarfissaalissappat, imaqqortussutsimut tunngasunik/piginnaasanut tunngasunik amigaateqartoqarnissaa, taassumalu malitsigisaanik pillaatisiap atornerqarnissaanut utaqqisut allattorsimaffiisa talliaruinnavinnissaat naatsorsuutigineqassaaq.

Nunatsinni qallunaat pillaasarnermik inatsisaat peqqussutinngortinneqassappat, tamanna taamaalilluni Pinerluttunik Isumaginnittuni inissaqartitsinerup ilaata immikkoortunut matoqqasunut nuunneqarnissaanik kinguneqassaaq, imaluunniit inissamik matoqqasunik amerlanerusunik sanasoqartussaasariaqassalluni. Tamanna isumannaallisaanermut- aamma sulisunut pissutsinik allaanerusunik piumasqaateqarfiuvoq, taamaammallu sanaartornernut aamma taassuma pilersinneqarnissaanut piffissamik atuiffiunissaa naatsorsuutigineqassaaq, taamaalilluni Danmarkimi pisartutut, pillaatisiamik atuinermi atugassarititaasut assinginik atuinissaq periarfissaalissalluni.

**b. Piareersaasiorluni sulineq tamanna Naalakkersuisuniit qanoq
sivisutigissanersaq naatsorsuuteqarfigineqarpa?**

Akissut:

Inatsisit atuutsinneqarnerannut suliassaqarfik naluneqanngitsutut Naalagaaffeqatigiinni oqartussaasut akisussaaffigivaat, aamma piareersaatiniq suliaqarnerup qanoq sivisutiginissaa, Naalakkersuisunit naatsorsorneqarsinnaanngilaq. Kisianni parnaarussivimmi inissat pisariaqartinneqartut sananissaannut aamma sulisussat inuttassarsiarinissaannut ilinniartinneqarnissaannullu sulisunut tunngasutigut isumalluutit pisariaqartinneqartut pissarsiarinissaannut, ukiut arlallit ingerlanissaat naatsorsuutigisariaqarpoq, aamma massakut Nuummi inissiisarfiup sananeqarnerata sivisussusaa eqqarsaatigalugu.

4. Naalackersuisut suliamut tunngasunik paasissutissanik allanik paasissutissiisnaappat?

Akissut:

Ilisimatusarfimmi ilisimatusartumik suleqatigiinnissamik isumaqatigiissusiortoqarsimanera ilassutitut Naalackersuisut paasissutissiissutigisinnaavaat, taassumalu “Kalaallit Nunaanni pinerluttulerineq pillugu inatsiseqartitsineq malillugu eqqartuussutit, pineqaatissiissutit aamma isummat” misissuiffigissavai. Kalaallit Nunaanni massakkut pineqaatissiissutigineqartartut qaffasissusaat kiisalu innuttaasut pineqaatissiissutigineqartartut qaffasissusissaannut takorluugaat, misissuinnermit uppernartumik uagutsinnut takutinneqassaaq. Imminnut akerleriissumik, pineqaatissiisarnermi qaffasissutsit piviusuminngaanniit appasinnerunerannik, misissuinnermi peqataasut nalinginnaasumik isumaqarsimasut, siusinnerusukkut misissuinnermi takutinneqarsimavoq. Piffissami tassani eqqartuussiviit sulisaasaat malillugu eqqartuussissutigineqartartunit sivikinnerusumik, sulianik piviusunik takutinneqarunik sallaannerusumik amerlanerit taamaalillutik eqqartuusserusupput. Misissuinnerup taassuma nutsaap 2025-p aallartinnerani saqqummiunneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq, taassumalu kingorna politikkikkut oqallinnerit ingerlateqqinnissaannut taanna tunngaviliissaaq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Naaja H. Nathanielsen

Ulloq: 9. januar 2024
Allaffik: Nordatlantkontoret
Sualimik sul.: Rune Kistrup
Suliap normua: 2024-00423
Takussutissiaq: 3117143

2023/24-imut ukiup nikinnerani killiffik pillugu allagaq

1. Inatsiseqarnermut ministereqarfiup Kalaallit Nunaat pillugu suliassaqarfiani suliassat, 2021-imi Naalackersuisut pingaartinneqarnissaannik kissaatigisaat, pillugit nalunaarsuiffik 2021-imi maaji naalersoq Inatsiseqarnermut ministereqarfiup tigusimavaa. Suliat pillugit killiffiit tulliuttut ilisimatitsissutigineqarsinnaapput:

Aningaasaateqarfiit pillugit inatsit:
Suliaq naammassillugu suliarineqareerpoq.

Paasissutissat illersugaanerat pillugu peqqussut malillugu Kalaallit Nunaata nunatut pingajuusutut akuersissutigineqarnera:
Suliaq suliarineqarpoq, aamma inunnik paasissutissat naammattumik illersugaanerat pillugu aalajangiinerup tuaviortumik pisariaqartinneqarnera pillugu EU-Kommissionimik ataatsimeeqateqarnissaq sulissutigineqarpoq, soorlu aamma suliaq pillugu ataatsimiinnissat Naalackersuisunut isumaqatigiissutigineqartoq.

Akerleriinnik isumaqatigiissitsiniartarnernut siunnersuisoqatigiit pillugit misiliutaasumik aaqquussinissaq pillugu nalunaarut:
Nalunaarummut missingiut tamanut tusarniutigineqarsimavoq,

kisianni Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik Inatsisartullu allannguutissanik kissaateqarlutik oqaaseqaateqarsimapput, taakkulu Inatsisinik ministereqarfiup isummerfigissavai.

Timmisartunut atortut pillugit nunat tamat akornanni isumannaallisaanermut pisinnaatitaaffiit pillugit inatsisip atuutilersinneqarnera:

Timmisartunut atortut pillugit nunat tamat akornanni isumannaallisaanermut pisinnaatitaaffiit pillugit peqqussutissamut missingiut Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat akuersissutigisimavaat. Peqqussutissamut missingiutip piaarnerpaamik atuutilersinneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Maannakkorpiaq – matumani Udenrigsministeriet oqaloqatigalugu – Kalaallit Nunaata Cape Townimi isumaqatigiisummut aamma timmisartut atortut pillugit allattaavimmut ilaalernissaata qulakkeerneqarnissaa pillugu ingerlatsineq ingerlavoq, matumani taakku pillugit piffissap ingerlanissaa, tassami taakku pillugit piffissaq erniinnaartumik peqqussutissamut missingiutip atuutilersinneqarnissaata aalajangerneqarnissaanut pingaaruteqartussaanera nalilerneqarmat.

Sakkut pillugit inatsisip allanngortinneqarnera:

Inatsisissatut siunnersuutip suliarineqarnerani Inatsiseqarnermut ministereqarfiup Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik oqaloqatigisarpaq. Aasaanerani sulinngiffeqarneq aallartitsinnagu inatsisissamik siunnersuut Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanut saqqummiussinnaallugu Inatsiseqarnermut ministereqarfiup naatsorsuutigaa.

Akuersissuteqaqqaarnissamik tunngavilimmik pinngitsaaliilluni atoqatiginninneq pillugu aalajangersakkamik atulersitsineq:
Suliaq naammassillugu suliarineqareerpoq.

2. Inatsiseqarnermut ministereqarfiup Kalaallit Nunaat pillugu suliassaqarfiani suliassat, 2022-imi Naalakkersuisut pingaartinneqarnissaannik kissaatigisaat, pillugit nalunaarsuiffik 2022-imi jannuara naalersoq Inatsiseqarnermut ministereqarfiup tigusimavaa. Suliat pillugit killiffiit tulliuttut

ilisimatitsissutigineqarsinnaapput:

Pinerluttulerinermi inatsimmi tarnikkut nakuuserfigineqarneq pillugu aalajangersakkamik ilanngussineq:
Suliaq naammassillugu suliarineqareerpoq.

Pinerluttulerinermi inatsimmi digitaliusumik isumapiloqarneq tunngavigalugu tatiginnilersitsiniaaneq (grooming) pillugu aalajangersakkamik ilanngussinissaq:
Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat inatsisissatut siunnersuut, ilaatigut digitaliusumik isumapiloqarneq tunngavigalugu tatiginnilersitsiniaaneq (grooming) pillugu aalajangersakkamik imalik, akuersissutigisimavaat. Inatsisissatut siunnersuut, ulloq 1. juli 2024 atuutilersinneqarnissaa siunertaralugu, ulloq 17. januar 2024 Folketingimut saqqummiunneqarumaarpoq.

Internetimi pinerluuteqartarnerup pinerluttoqarsimaneranik paasiniaavigineqartarnissaannut politiit periarfissaasa patajaallisaavigineqarnerat:
Eqqartuussisarnermik inatsisip allanngortinneqarnissaa pillugu inatsisissatut siunnersuut Namminersorlutik Oqartussanut 2023-imi aasakkut Inatsiseqarnermut ministereqarfiup saqqummiussimavaa. Inatsisissatut siunnersuut kisianni 2023-imi ukiakkut Inatsisartunit ataasiaannarluni suliarineqarpoq. Suliamut namminersorlutik oqartussat oqaaseqaataat Inatsiseqarnermut ministereqarfiup utaqqivaa.

Eqqartuunneqarsimasut nuunneqartarnerat pillugu Europarådip isumaqatigiisutaani 1983-imeersumi nunatut nangaassuteqarnerup atorunnaarsinneqarnissaa:
Suliaq Inatsiseqarnermut ministereqarfimmi suliarineqarsimavoq, kisianni massakkuugallartoq suliat allat takkuttut pissutigalugit suliarineqanngilaq.

Napparsimavimmut unitsitaanani tarnikkut misissorneqarnerit pillugit suliat suliarineqartarnerinut piffissaliussat pillugit anguniakkat aalajangersaavigineqarnerat:
Suliaq suliarineqarpoq.

3. Inatsiseqarnermut ministereqarfiup Kalaallit Nunaat pillugu suliassaqarfiani suliassat, 2023-imi Naalackersuisut pingaartinneqarnissaannik kissaatigisaat, pillugit nalunaarsuiffik 2023-imi martsimi Inatsiseqarnermut ministereqarfiup tigusimavaa.

Suliat pillugit killiffiit tulliuuttut ilisimatitsissutigineqarsinnaapput:

Malersuineq akiorniarlugu suliniutit patajaallisaavigineqarnerat – Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit innersuussutaattut pinerluttulerinermi inatsimmi aalajangersagaq aamma anisitsisarnerlu pillugu inatsimmi inatsimmi allannguinerit:

Suliap suliarineqarnera suli aallartinneqanngilaq.

Meeqqat kinguaassiutitigut atornerlunneqartarnerinut akiuiniarnermi suliniutit patajaallisaavigineqarnerat – (inuk 22-it sinnerlugit ukiulik meeqqamik 15-it inorlugit ukiulimmik atoqateqarpat, pinngitsaaliineruvoq) – pinerluttulerinermi inatsimmi aalajangersagaq aamma pingaarnersiutinissaq pillugu allakkami qupperneq 6-imi taaneqartutut digitaliusumik isumapiloqarneq tunngavigalugu tatiginnilersitsiniaaneq (grooming) pillugu inatsisissanut ataatsimoortunut suli allanik immikkoortunik tallimanik nutarterineq:

Digitaliusumik isumapiloqarneq tunngavigalugu tatiginnilersitsiniaaneq (grooming) pillugu pinerluttulerinermi inatsimmi aalajangersakkamik ilanngussisoqarnissaa pillugu inatsisissatut siunnersuummi, kissaatit inatsisip allanngortinneqarnissaanik qulaani taaneqartumi ilaapput, taakkulu pillugit inatsisissatut siunnersuut, ulloq 1. juli 2024 atuutilersinneqarnissaa siunertaralugu, ulloq 17. januar 2024 Folketingimut saqqummiunneqarumaarpoq.

Politeeqarfinni allanisut pigineqartutut eqqugaasunut siunnersuisarfinnik pilersitsineq Suliaq suliarineqarpoq.

Kalaallit Nunaanni Politiit internetimi quppersagaa kalaallisoortoq Kalaallit Nunaanni Politiit internetikkut quppersagaata kalaallisut oqaasertallip pilersinneqarnissaa pillugu suliat aallartinneqarnissaat pillugu Inatsiseqarnermut ministereqarfiup Rigspolitiit noqqaaffigisimavai. Danmarkimi politiit internetikkut quppersagaani periarfissat assingisa internetikkut quppersakkami qanoq annertutigisumik imaqartiginissaat, suli oqaatigiuminaammata, maluginiarneqassaaq.

Pissutsit sukannerulersitsisut pillugit qallunaat pillaasarnermik inatsisaanni § 81-ip assinganik pinerluttulerinermi inatsimmi aalajangersakkamik ilanngussineq, taamaalilluni ilaatigut uumissuineq tunngavigalugu pinerluuteqarnerit ilanngunneqarniassammata:

Suliaq suliarineqarnera suli aallartinneqanngilaq.

Kalaallit Nunaata Istanbulimi isumaqatigiisummik akuersissuteqarnera:

Suliaq Inatsiseqarnermut ministereqarfimmi suliarineqarsimavoq, kisianni massakkuugallartoq suliat allat takkuttut pissutigalugit suliarineqanngilaq.

Pisuussutit pillugit inatsiseqartitsinerup tiguneqarnera:

Suliaq Inatsiseqarnermut ministereqarfimmi suliarineqarpoq.

Inatsisitigut takussutissiani digitaliusumik atsiornerit – Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisarnermik inatsimmi aalajangersagaq:

Suliaq suliarineqarnera suli aallartinneqanngilaq. Aalajangersakkat suut kissaatigineqarnerisut pillugit Inatsiseqarnermut ministereqarfik erseqqinnerusunik paasissutissanik kissaateqarpoq.

Atuisut suliffeqarfiullu akornanni digitaliusumik isumaqatigiissusiorsinnaanerup akuerineqarnissaa siunertaralugu atuisut illersorneqarnissaannut inatsisit nutarterneqarnerat.

Suliaq suliarineqarnera suli aallartinneqanngilaq.

Napparsimasut angallanneqarnerannut akisussaasuunerup aamma Search and rescue (SAR)-ip akornanni attuumaffik:

Suliaq Inatsiseqarnermut ministereqarfimmi aamma Indenrigs- og Sundhedsministereqarfimmi suliarineqarpoq, taakkulu, napparsimasut angallanneqartarneri pineqartut Inatsiseqarnermut ministereqarfiup Indenrigs- og Sundhedsministereqarfiullu isumaat malillugu, peqqinnissaqarfimmi suliassaqarfimmut ilaasut, suliassaqarfillu suliassaqarfiummat tiguneqareersimasoq, taamaammallu tassunga akisussaaffik inatsisitigut isigalugu Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfiup pisussaaffigigaa, Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfimmut ilisimatitsissutigisimavaat. Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik akissuteqarnissaminik ilimasaarisimavoq, taannalu utaqqineqarpoq.

Inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliat suliarineqartarnerat pillugu eqqartuussisarnermik inatsimmi aalajangersakkat (ingammik aningaasanik akiliisitsiniartarneq pillugu):

Akiligassanik akiliisitsiniarneq pillugu suliat suliarineqartarnerat pillugu inatsisissatut siunnersuummut missingiut tamanut tusarniaanissaq sioqqullugu Domstolsstyrelsemut Inatsiseqarnermut ministereqarfiup tusarniutigisimavaa. Aasaanerani sulinngiffeqarneq aallartitsinnagu inatsisissamik siunnersuut Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanut saqqummiussinnaallugu Inatsiseqarnermut ministereqarfiup naatsorsuutigaa.

Suliat pingaarluinnartut eqqartuussisuuneqarfimmi suliarinneqqaarfiusutut innersuunneqarnissaat pillugu inatsisissatut siunnersuummik suliaqartoqarnissaa pillugu Inuussutissarsiornermut, Niuernermit, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfimmit noqqaassut Inatsiseqarnermut ministereqarfiup 2023-imi septembarimi tiguaa. Inatsisissatut siunnersuut taamaattoq suliarineqarpoq, aamma tamanut tusarniutigineqarluni, sapaatillu akunneri marluk iluanni namminersorlutik oqartussanut saqqummiunneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Inatsisartuni Folketingimilu ataatsikkut suliarinninnissamik Naalakkersuisut kissaataata siuarsarneqarnissaa Inatsiseqarnermut ministereqarfiup misilissavaa.

4. Taakku saniatigut Naalakkersuisut imaluunniit inatsisit eqqortinneqarnissaannut qulakkeerinninnermik aamma inatsisunik unioqqutitsinerit akiorneqarnerannik suliaqarlutik oqartussaasuusut kissaataat malillugit Kalaallit Nunaannut inatsisissatut siunnersuutit arlallit allat, Inatsiseqarnermut ministereqarfiup suliarai. Ilaatigut allagaatinik takunnissinnaatitaaneq, pinerluttulerineq pillugu inatsiseqartitsinermit atatillugu eqqartuunneqarnissamut imaluunniit pillagassanngortitsinissamut suliassanngortitsinermit atatillugu politiinit, unnerluussisussaataasunit imaluunniit eqqartuussivinnit inuup kiffaanngissusianut pinngitsaaliilluni akuliunnerit aallartinneqarnerat, nalunaarutiginnittarneq il.il. pillugit inatsisissatut siunnersuut annertoq uani ilaavoq, inatsisissatut siunnersuut, eqqartuusivinnut ukiunut arlalinnut isumaqatigiissutip atortuulersinneqarnissaanut inatsisit allanngortinneqarnissaannik

piumasaqaataasut, soorlu aamma pinerluttulerinermi inatsit malillugu qaffasinnerpaamik pineqaatissiisarnermut qaffanneqarnissaa pillugu Inatsiseqarnermut ministereqarfik inatsisissatut siunnersuummik suliaqarsimasoq.

Inatsiseqarnermut ministerimut Peter Hummelgaard-imut

Ulloq: 01-02-2024
Suliap normua: 2023 - 4040

Postboks 930
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 68 00
E-mail: asn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Inatsiseqarnermut ministereqarfiup suliassaqarfiani 2024-imut Naalakkersuisunit suliassat pingaarnersiorneqarnerni

Danmarkimi inatsisinik atuutitsineranut suliassaqarfimmi pitsanngorsaanerit suliniutillu Kalaallit Nunaanni ukiumoortumik suliassanik pingaarnersiuinerni ukkanneqartariaqannginnerat siusinnerusukkut oqaatigisarsimagakku, aallarniutitut innersuussutigerusuppara.

Naalagaaffeqatigiit iluanni naligiittoqarneranik oqaatigisartakkatik qallunaat naalakkersuisuisa ilumoorukkunik, taava naalagaaffiup sinnerani suliniutit ingerlaavartumik Naalakkersuisunut saqqummiunneqartarnissaat, aamma ukiumoortumik suliassanik pingaarnersiuinerit utaqqinagit naammassineqarnissaat pissusissamisoortuussaaq.

Pitsannguinerit tamani Kalaallit Nunaata ilanngunneqartarnissaa, aamma Danmarkimisut Kalaallit Nunaanni innuttaasunut inatsisitigut isumannaatsuunerup sullissinerullu anguneqarnissaannut naammattunik aningaasaliisoqartarnissaa taamaammat qinnutigisimavara.

Naalakkersuisut 2021-mut, 2022-imut aamma 2023-imut suliassanut pingaarnersiorsimasaannut immikkoortunut killiffiit pillugit, Inatsiseqarnermut ministereqarfiup ulloq 9. januar 2024 allagaq nassiussimavaa, taannalu atuarlugu pakatsinarpoq. 2023-imut suliniutissatut kissaatinit 11-iusunit, taamaallaat 1 ima killissimavoq, taanna Inatsisartut 2023-imi ukiakku ataatsimiinneranni saqqummiunneqarsimalluni. Suliniutit arlallit taaneqarsimapput "suli aallartinneqanngillat".

Ministereqarfimmi isumalluutininik unammilligassaqaarneq pissutigalugu suliniutit inatsisiliornermut tunngassuteqartut pingaaruteqartut pisariaqartinneqartullu kinguartinneqartarnerat, Naalakkersuisut akuersaarsinnaanngimmassuk, Naalakkersuisunit erseqqissarneqarnissaa pingaaruteqartoq, Naalakkersuisut aammaarlutik erseqqissaatigissavaat. Kingullermik Københavnimi ulloq 17. januar 2024 ataatsimiinnermi, Nordatlantkontor-imut isumalluutininik suli amerlanerusunik ilanngussisoqassasoq kaammattuutigisimavara, taamaalilluni kinguaattoorit, annertusiartortut, appartinneqarsinnaaniassammata.

Isiginniffimmit taaneqartumit taassuminnga isigalugu 2024-imut suliassanik pingaarnersiuinernut taamaallaat kissaatininik ikittuinnarnik saqqummiussiniarlutik Naalakkersuisut aalajangersimapput. Kisianni tamanna tunngavigalugu, immikkoortunik taakkuninnga, Naalakkersuisut siusinnerusukku

pingaarnersiorlugit suliarineqarnissaannik kissaatisimasaannik suliaqarnerit suli naammassineqarsimangitsut, tuaviuullugit suliarineqarnissaat, tassunga piumasqaataammat, erseqqissarneqassaaq.

Suliniutit nutaat tulliuttuni taaneqarput (tullerriiaarneri pingaarnersiorneqanngillat):

- 1) Inuit niurutigineqartarnerisa (trafficking-ip) annertussaata qulaajaaffigineqarnera
- 2) Naalliutsitsineq pillugu pinerluttulerinermi inatsimmi aalajangersakkamik ilanngussineq (Naalagaaffiit Peqatigiit naalliutsitsinerup akiorneqarnissaa pillugu ataatsimiititaliaanit misilitsinnermi kingullermi innersuussutigineqartoq)
- 3) Eqqunngitsuliorfigineqartumut eqqartuussissuserisussanngortitsisarnermik aaqqissuussinerup eqqunneqarnissaa
- 4) Inissiisarfinni inissinneqarsimasut anisarnerat pillugu nalunaarutip naleqqussarneqarnera
- 5) Pinerluttulerinermi inatsimmi pisoqalisoorititsisarneq pillugu malittarisassat allanngortinneqarnerat
- 6) Kalaallit Nunaata ilaani aalajangersimasuni angasinnaatitaanermut tamaanilu angallanneq aamma piumasqaatit pillugit nalunaarutip nr. 138-ip, 8. februar 2010-imeersup (Angalasinnaatitaanermut nalunaarutip) allanngortinneqarnera.
- 7) Akiliisinnaajunnaarnermut inatsisip allanngortinneqarnerisa kingulliit peqqussutinngortinneqarnerat

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Naaja H. Nathanielsen